

(א) רש"י מ"ו, ט' וימא מ"ו, א' לקמן מ"ו, ט' וילעל ל"ד, ט' (ה) ונדבסו כ"ה, ו' (ד) ו"ד"ה ו"מ"ו,

תורה אור השלם
1. וְכִי יִבַּח שׁוֹר אֶת אִישׁ אוֹ אֶת אִשָּׁה וְזָמָת קִוּוּל יִשְׁקַל הַשׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל אֶת בְּשָׂרוֹ וּבִעַל הַשׁוֹר יָקָם; שְׁמוֹת כֹּה כֹּה
2. וְכִי יִצְוֶה אֲנָשִׁים וְיִגְדֹפוּ אִשָּׁה חֲרָה וְיִצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִזְדָּה אֶסּוֹן עֲנֹשׁ יַעֲנֹשׁ בְּאֶשֶׁר יִשְׁתִּי עֲלֶיהָ בְּעַל הָאִשָּׁה וְיָזָן בְּפִלְלֵיהֶם; שְׁמוֹת כֹּה כֹּה

הגהות הב"ח
(א) הוב' ד"ה גבי וכו' לא נפיק מלש' אלא מהלש' ג"כ ס"א ובעל בהמנח גבס"ח מההוא ס"א ע"כ לחודיה ולי"ג ע"כ וצ"ע דע"כ נפק מלש' א:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה כתב וכו' בדפ"י לעיל. דף לה ע"א מוס' ד"ה ד"כ"ט:

מוסף רש"י
יציבא. אורח' (שורבין ט. ס.)

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא מב.

עין משפט
גר מצוה

גב א ב מיי פ"ח מהל' טק' ממון הלכה ג:
גר ג ד ה מיי פ"ד מהלכות חובל ומזיק הלכה ה' סמג עשין ע טוש"ע ח"ת סי' תכג סעיף א וסעיף ד:

הא תם מיחייב. לא צעי למימר תם שמחויב ממה שהמועד פטור לאטו משום לאיעד יהיה פטור יותר אלא ה"ק למועד יהיה פטור שלא לחייבו בהעלאת יותר מתם והא דקאמר יציבא צארעא משום דאמתות הקל שאין משלם אלא מגופו חייב דא מועדת לא כ"ש:

כתב רחמנא בע"ה השור נקי

דפבור. ואנטרין למיכתב אנשים דאי לא כתב אלא בעל השור נקי הוא מוקמינן נקי מחזי כופר והוא מחייבין זין תם זין מועד דמדי ולדות אכל השתא דכתיב אנשים למעוטי מועד אית לן לאוקמי פטור דנקי אמת דלא להוי יציבא צארעא וכו': **כתב רחמנא בע"ה השור** נקי תם פטור ומועד חייב. ונקי מדמי ולדות דקתינו לאו לפוטרו מדמי ולדות אנטרין אלא כלומר דוקא תם פטור מדמי ולדות ואי לא כתב אנשים כלל הוי פטרינן נמי במועד דלא מחייב הכתוב במועד אלא במקום שחייב בתם כדפרישתי לעיל (ת.ו) ולהכי כתב אנשים ליתמי נקי לגלויי עליה דלא משתעי אנשים ולא שורים אלא בתם והא דמתיב בהחובל (לקמן דף ע"א) שור אין משלם אלא נזק ופטור מדמי ולדות משמע דאיידי במועד דמשלם נ"ש ועוד דומיא דאדם ואפילו הכי פטור מדמי ולדות הדיא כר"ע אחיא:

גבי בושת נמי נימא הכי אנשים ב"ו. דג"כ צ"ע כתיב כי ינצו אנשים יחדו איש ואחיו דמאיש צעמיטו לא נפקא אלא ע"כ לחודיה וריפוי ושבת נפקא מהוא כדלמרינן בהמניח (לעיל דף ג.) ואפילו לר"ע דמאיש צעמיטו נפקי כולהו מודה הוא דבושת לא נפיק מיניה אלא ע"כ וריפוי ושבת שרגילין להיות ע"י חבלה דומיא דנתינת מוס אכל בושת דרגיל להיות רוב פעמים בלא חבלה לא נפיק מאיש אלא מאנשים (ה) וא"ת וריפוי ושבת זין לר"ע וזין לרבנן לילף מאנשים דכתיב גבי ריפוי ושבת וכו' יציבון אנשים וי"ל דקיס ליה לגמרא דההוא אנשים אחא לדרשא אחרינא ומאי טעמא נמי א"ש דלא פריך גבי ריפוי ושבת נמי נימא הכי אכל ההוא דבושת קיס לן דלמעוטי שורים אחא והא דלא פריך

משכח רברבי שקיל זוטרי שקיל רב טביומו משמיה דרבא אמר המית אמר ליה ברישא משל לצייד ששולה דגים מן הים משכח זוטרי שקיל משכח רברבי שדי זוטרי ושקיל רברבי תניא אידך ובעל השור נקי רבי יוסי הגלילי אומר נקי מדמי ולדות אמר לו ר"ע הרי הוא אומר כ"י ינצו אנשים (ו) (ונגפו אשה) אנשים ולא שורים שפיר קאמר ר"ע אמר רב עולא בריה דרב אידי איצטרך ס"ד אמינא אנשים ולא שורים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שורים מועדין הא תם מיחייב כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור אמר רבא יציבא צארעא וגורא בשמי שמיא אלא אמר רבא איצטרך ס"ד אמינא אנשים ולא שורים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שורים מועדין וק"ל לתמוך דפטורי הדר כתב רחמנא בעל השור נקי תם פטור ומועד חייב א"ל אביי אלא מעתה גבי בושת נמי נימא הכי אנשים ולא שורים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שורים מועדין וק"ל וחומר לתמוך דפטורי הדר כתב רחמנא בעל השור נקי תם פטור ומועד חייב וכו"ת ה"ג אי הכי ליתני בעל השור נקי רבי יוסי הגלילי אומר פטור מדמי ולדות ומבושת אלא אביי דאמר תרוייהו אנשים אין אסון באשה יענשו דיש אסון באשה לא יענשו ולא שורים דאע"ג דיש אסון יענשו הדר כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור מתקוף לה בר אדא בר אבהא אמו באסון תליא מילתא בכוונה תליא מילתא אלא אמר רב אדא בר אבהא אנשים הכי נתכוננו זה לזה אע"ג שיש אסון באשה יענשו כי נתכוננו לאשה עצמה לא יענשו ולא שורים דאפילו נתכוננו לאשה עצמה יענשו כתב רחמנא בעל השור נקי דפטורי וכן כי אתא רב הגי מדרומא אתא ואיייתי מתניתא בידיה בעל השור נקי ר"ע אומר נקי מדמי עבד וגימא

גבי ע"כ נמי נימא הכי דכתיב איש צעמיטו ולא שור צעמיטו ולא שור דומיא דאיש כ"י משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאחריי זה: **בבבונה** ת"א מילתא. פ"ה דס"ל כר"ש דלמך באלו הן הגשרפין (סנהדרין דף ע"ט. ו) וזה והרג את זה פטור ממיתה וזין דפטור ממיתה חייב דמדי ולדות דלית ליה דמגא דזי חוקיה וקשה לר"י וכו' היה תמה רב אלא בר אבהא על אביי ורבא אס סבורין כרבנן ועוד דלריכא למימר דרב אלא וצרימא דרב חגי דרומאה פליגי אתנא דזי חוקיה וה"ל למפרך הכא כדפריך רבא עליה דרב דומי פרק אלו נערות (בבבונה דף לה. ו) וס"ל (1) ומי איכא מאן דלית ליה דמגא דזי חוקיה ונראה לר"י דרבא ואביי לא היו פוטרינן שורים מדמי ולדות מנקי אלא דוקא אלא נתכוננו לאשה דומיא דאנשים דמשמע זהו קרא אכל נתכונן לאשה עצמה חייב אנשים אלא שור יענש הא יש אסון לא יענש זין נתכוננו זה לזה זין לא נתכוננו זה לזה אלא לאשה עצמה ולא שורים דזין הכי ע"כ כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור והוא משמע שפיר דפטור בכל ענין אלא ודאי נתכוננו לאשה עצמה חייבין לאביי ורבא ואע"ג דבאנשים פטרי טפי כשמתכוונים לאשה היינו משום דשייך זהו קס ליה דברכה מיניה אכל צשור לא שייך ופריך רב אלא בר אבהא והא ע"כ בכוונה תליא מלמא לרבי דלריש בהגשרפין (סנהדרין דף ע"ט. ו) ונתתה נפש תחת נפש ממון ולית ליה לא חלקת זין מתכוין לשאין מתכוין לענין דמי הנהרג וסובר רב אלא דהוא הדין לענין דמי ולדות דכיון דגלי קרא שיש לחלק זין מתכוין לשאין מתכוין לענין דמי הנהרג לא נלמד עוד שום פטור ממון כשאין מתכוין מכה הקישא ואע"ג דלית ליה הקישא לענין שאר דברים וא"כ לדידיה אנשים אפילו יש אסון באשה יענשו ולדידיה יש לנו פטור בשורים אפילו נתכוננו לאשה שאי אפשר לרבי לדרוש אלא כמו שדורש אחרי כן ומדריב נשמע לכולהו תנאי שלא מנינו מחלוקת זה ציינאם ואביי ורבא סברי לה דדוקא למאי דגלי קרא כגון דלמי הנהרג לרבי גלי אכל צשאר ממון לרבי וכן מוכח בהפ"ה (לקמן דף ע"ט.) דלרבי ורבא סברי לה שהוא חייב בשורים כשמתכוין לאשה עצמה דתנן שור שהיה מתכוין לחצירו והכה אשה ויאלו ילדיה פטור מדמי ולדות ודייקין בגמרא טעמא דנתכוין לחצירו אכל נתכוין לאשה עצמה דתנן שור שהיה מתכוין לחצירו והכה אשה ויאלו ילדיה פטור ואביי ניחא דמחייב ומתנימין דהחובל (לקמן דף ע"ט.) דפטור שור מדמי ולדות דוקא כשלא נתכוין לאשה דומיא דאנשים דקרא:

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.